

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гж 82/04
08.09.2004. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Владимира Тамаша, председника већа, Љубице Милутиновић и Виде Петровић-Шкери, чланова већа, у парници тужиоца А., чији је пуномоћник Б. адвокат, против тужених "Г" - ДОО и Д. које заступа адвокат Е., ради објављивања исправке информације и накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Београду П. број 51/2004 од 14.јуна 2004. године, у седници већа одржаној дана 8.09.2004. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Окружног суда у Београду П. број 51/2004 од 14.јуна 2004. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Београду П. број 51/2004 од 14.јуна 2004. године у првом ставу изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се нареди Д. да без накнаде и без одлагања а најкасније у другом наредном броју листа објави исправку неистинитих и непотпуних информација које се односе на тужиоца а које су објављене у издању од 24.02.2004. године, 26.02.2004. године, 17.03.2004. године и 18.03.2004. године; да се забрани друготуженом да поново објављује неистините и непотпуне и недопуштене информације којима се вређају права тужиоца; да се нареди друготуженом да ову пресуду објави без икаквог коментара и одлагања а најкасније у другом наредном броју свога листа под претњом новчаног кажњавања и да се обавезу оба тужена да тужиоцу солидарно плате трошкове спора као и у делу којим је тражио да се изда привремена мера забране туженима да поново објављују неистините, непотпуне или недопуштене информације као што су објављене у дневном листу ..., те да им се наложи да престану са радњама којима се повређује интегритет људске личности и других права тужиоца, под претњом новчаног кажњавања а до правоснажног окончања ове парнице. Другим ставом изреке утврђено је да је тужба повучена у делу којим је тражено да се објави исправка информације у вези са неистинитим и непотпуним информацијама које се односе на тужиоца а објављене су у дневном листу ... на дан 23.03.2004. године, 6.04.2004. године, 8.04.2004. године, 18.04.2004. године, 19.04.2004. године, 21.04.2004. године, 23.04.2004. године, 24.04.2004. године, 28.04.2004. године и 29.04.2004. године. Трећим ставом изреке Окружни суд у Београду огласио се стварно ненадлежним за поступање по тужби у делу тужбеног захтева којим је тражена накнада штете од тужених, с тим да се по правоснажности решења списи доставе Другом општинском суду у Београду као стварно и месно надлежном суду.

Против ове пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу због: битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 365. ЗПП, па је нашао:

Жалба је основана.

У проведеном поступку првостепени суд је утврдио да је због текстова објављених у периоду од фебруара до априла месеца 2004. године у дневном листу ..., Дирекција за спољне односе "Т.С." АД број 28506 од 24.03.2004. године издала саопштење за јавност, а тужбу за објављивање исправке информације поднео је тужилац А. директор Т., као физичко лице. Пошто тужбу није поднео "Т. С." АД као правно лице, већ А. као физичко лице, тужилац као лице на које се лично односе информације наведене у спорним текстовима, није задовољио услове из члана 58. став 1. тачка 1. Закона о јавном информисању по коме суд неће наредити одговорном уреднику да објави одговор ако овај услов није испуњен, па ни одговорни уредник није био дужан да одговор објави (информацију у конкретном случају) због чега је тужбени захтев одбијен као неоснован. Основано се у жалби тужиоца истиче да је првостепени суд учинио битне повреде одредаба парничног поступка и погрешно применио материјално право, притом не утврђујући потребне правно релевантне чињенице за доношење правилне и законите одлуке.

Наиме, предмет спора у овој парници је захтев за објављивање исправке информације у смислу одредбе члана 47. Закона о јавном информисању ("Службени гласник РС", број 43/2003 од 22.априла 2003. године).

Према одредби члана 47. став 4. поменутог закона лице чија су права или интерес повређени неистинитом, непотпуном или нетачно пренетом информацијом може тужбом захтевати да суд одговорном уреднику нареди да, без накнаде, објави његову исправку те информације као неистините, непотпуне или нетачно пренете. У смислу става 5. истог члана у парници ради објављивања исправке исправка се о неистинитости, непотпуности или нетачности преноса информације као и о томе да ли је

расправља се о неистинитости, непотпуности или нетачности преноса информације, као и о томе да ли је информацијом повређено право или интерес тужиоца.

За разлику од одговора на информацију, којим се узвраћа на информацију која може да изазове повреду права или интереса, исправком се узвраћа на информацију која је повреду права или интереса већ изазвала. За одговор је довољно да информација може изазвати повреду права или интереса одређеног лица, док је за исправку потребно да информација буде противправна. Информација ће бити противправна ако вређа част, углед, интегритет, достојанство, приватност и друга права и слободе и интересе лица на које се односи.

Да би ваљано одлучио о захтеву за исправку информације, суд је дужан да утврди да ли је пренета информација заиста неистинита, непотпуна или нетачно пренета, те стога исправка може бити само истинита. За разлику од права на одговор које се остварује и вансудским и судским путем, право на исправку се остварује само судским путем. Наиме, код исправке је законом предвиђена директна тужба, а за објављивање одговора претходни услов је обраћање главном уреднику пре подношења тужбе.

Погрешним тумачењем одредаба Закона о јавном информисању, првостепени суд је изједначио правни пут и поступак за објављивање одговора и информације и тиме пропустио да утврђује правно релевантне чињенице за одлучивање у овом спору. Због погрешног тумачења одредаба цитираног закона првостепени суд је закључио да тужилац као лице на које се лично односе информације наведене у спорним текстовима није задовољио услов из члана 58. став 1. тачка 1. Закона о јавном информисању сматрајући тужиоца као неовлашћено лице, због тога што није поднело и захтевало одговор, већ је то учинила "Т.С." АД.

Тужилац који је поставио захтев за објављивање исправке информације, у тужби коју је лично потписао, испуњава све услове да се о његовом захтеву мериторно расправља и у проведеном поступку утврђује истинитост односно неистинитост објављених информација. Њему припада директно право на тужбу у смислу члана 47. став 4. и 5. Закона о јавном информисању, због чега је првостепени суд дужан да проведе главну расправу у смислу члана 63. истог закона и донесе одговарајућу пресуду у смислу члана 64. Закона о јавном информисању.

У поновном поступку првостепени суд ће поступајући по опредељеном тужбеном захтеву тужиоца извести све потребне доказе ради утврђивања и оцене истинитости објављених информација, па ће потом поново одлучити о постављеном тужбеном захтеву.

На основу члана 370. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Владимир Тамаш,с.р.

За тачност отправка

дц